ਜੇਈਟੀ ਰੈਮ

ਬਨਾਮ

ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਕੰਟਰੋਲ ਬਿਊਰੋ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

(2013 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 688)

15 ਸਤੰਬਰ, 2020

[ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਆਰ. ਸੁਭਾਸ਼ ਰੈਡੀ ਅਤੇ

ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ ਐਕਟ, 1985 - ਐੱਸਐੱਸ.20, 50 ਅਤੇ 54 - ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤ - ਐੱਸ.50 ਸਿਰਫ ਨਿੱਜੀ ਖੋਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਇਸਤਗਾਸਾ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹੋਣਾ - ਨਮੂਨਿਆਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਦਾ ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਜਾਂ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਇਹ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਨਿਹਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਬਣੇ ਢਾਬੇ ਦੇ ਕਾਊਂਟਰ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਢਾਬੇ ਦੇ ਕਾਊਂਟਰ ਤੋਂ ਬਾਰਦਾਨੇ ਵਿਚ ਚਰਸ ਮਿਲੀ - ਉਸ ਕੋਲ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸੀ. ਚਰਸ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਸਰੀਰਕ ਨਿਯੰਤਰਣ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸੀ - ਓਨਸ ਉਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਛੱਡੇ ਜਾਣ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਸੰਕਲਪ ਯੂ/ਐੱ.54 ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ 15 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 10 ਸਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਸਬੂਤ - ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ, 1973 - ਐੱਸ.313।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ - ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ - ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ - ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਨ - "ਕਬਜ਼ਾ" - ਦਾ ਅਰਥ, 1985 ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ - ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ ਐਕਟ, 1985।

ਜੀਤ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਕੰਟਰੋਲ ਬਿਊਰੋ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ

ਹੋਲਡ: 1.1 ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਨਤੀਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ। ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਕੇਵਲ ਨਿੱਜੀ ਖੋਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ -4 ਦੇ ਬਿਆਨ; ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-3; ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਇਕਸਾਰ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਜਾਂ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਢਾਬੇ ਦੇ ਕਾਊਂਟਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਢਾਬੇ ਦੇ ਕਾਊਂਟਰ 'ਤੇ ਬਾਰਦਾਨੇ 'ਚ ਚਰਸ ਮਿਲੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਚਰਸ 'ਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਧਾ ਸਰੀਰਕ ਕੰਟਰੋਲ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਵੀ ਗਿਆਨ ਸੀ। ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਬਜੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਕਲਪ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਲਚਕਦਾਰ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹ ਨੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 313, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਧਾਰਾ 313 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਝੂਠੇ ਜਵਾਬ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਇਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡੇ ਜਾਣ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 54 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਨੁਮਾਨ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾ. ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬੋ-ਗਰੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ ਸਾਲ 2001 ਵਿਚ ਵਾਪਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੰਦਰ ਵਿਚ ਪੁਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਮਰ ਹੁਣ ਲਗਭਗ 65 ਸਾਲ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮਿਆਦ 10 (ਦਸ) ਸਾਲ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। **[ਪੈਰਾ 10-13][567- ਸੀ - ਡੀ; 568-ਸੀ, ਜੀ; 570-ਜੀ-ਐੱਚ; 571-ਏ- ਐੱਫ]**

ਸਨਵਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ [1961] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 120; ਦਾਮੋਦਰਪ੍ਰਸਾਦ ਚੰਦਰਿਕਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (1972) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 107 : [1972] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 622; ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2015) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 138 : [2015] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 328; ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ (2015) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 222 : [2015] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 435; ਐਚ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ (2005) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 350 : [2005] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 417 - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਬਾਲ ਮੁਕੰਦ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2009) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 161 : [2009] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 205; ਫ੍ਰਾਂਸਿਸ ਸਟੈਨਲੀ ਬਨਾਮ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਅਫਸਰ, ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਕੰਟਰੋਲ ਬਿਊਰੋ, ਤਿਰੁਵਨੰਤਪੁਰਮ (2006) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 210 : [2006] 10 ਸਪਲਾਈ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 977; ਰੰਗਈਆ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ (2008) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 737 : [2008] 17 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 396; ਜਗਦੀਸ਼ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਐਮ.ਪੀ. (2003) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 159; ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. (1995) ਸਪਲਾਈ. 4 658; ਗੋਪਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਐਮ.ਪੀ. (2002) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 595; ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. (2004) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 582: [2004] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 25; ਕੇ.ਮੋਹਨਨ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ (2000) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 222; ਧਰਮਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2010) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 608 : [2010] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1160; ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2015) 17 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 554 : [2015] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 969; ਮਦਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਬਨਾਮ ਐੱਚ.ਪੀ ਦਾ ਰਾਜ (2003) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 465 : [2003] 2 ਸਪਲਾਈ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 716 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2009] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 205	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 7**
[2006] 10 ਸਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 977	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 7**
[2008] 17 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 396	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 7**
(2003) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 159	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 7**
(1995) 4 ਸਪਲਾਈ. ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 658	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 7**
(2002) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 595	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 7**
[2004] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 25	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 7**
(2000) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 222	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 7**
(1961) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 120	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 8**
[1972] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 622	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 8**

ਜੀਤ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਕੰਟਰੋਲ ਬਿਊਰੋ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

[2015] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 328	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 8**
[2010] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1160	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 8**
[2015] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 969	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 8**
[2003] 2 ਸਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 716	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 8**
[2015] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 435	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 8**
[2005] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 417	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 10**

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2013 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 688।

2003 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 493 ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 11.12.2012 ਅਤੇ 31.12.2012 ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਅਮਨ ਲੇਖੀ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਕੇ.ਐਸ. ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਸ਼ਰਮਾ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ, ਰਵੀ ਚੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਅਮਿਤ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਾਣੀ ਵਿਆਸ, ਹਰੀਸ਼ ਪਾਂਡੇ, ਨਿਖਿਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਬੀ.ਵੀ. ਬਲਰਾਮਦਾਸ, ਬੀ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਐਡਵ. ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਰ. ਸੁਭਾਸ਼ ਰੈੱਡੀ, ਜੇ.

1. ਇਹ ਅਪੀਲ ਇਕੱਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ 2001 ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 7-5/2002 ਵਿਚ, ਮਿਤੀ 11.12.2012 ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 31.12. .2012, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੁਆਰਾ 2003 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 493 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ ਐਕਟ, 1985 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, 'ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ') ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਦੋਸ਼ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਨੇ ਮਿਤੀ 30.06.2003 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਕੇਸ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਚਰਸ ਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।
3. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

18.06.2001 ਨੂੰ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਕੰਟਰੋਲ ਬਿਊਰੋ (ਐਨ.ਸੀ.ਬੀ.), ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਖੁਫੀਆ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਨਾਮ - ਆਰ.ਪੀ. ਸਿੰਘ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ-4) ਸੀ।

ਸ਼ਿਮਲਾ ਤੋਂ ਥੀਓਗ ਵੱਲ ਵਧਣਾ। ਉਹ ਪੀਡਬਲਯੂ-3-ਓਪੀ ਭੱਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਵਾਜਾਈ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨੰਗਲਾ ਦੇਵੀ ਮੰਦਿਰ ਦੇ ਕੋਲ ਢਾਬੇ 'ਤੇ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਲਈ ਰੁਕੇ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਚਾਹ ਦਾ ਆਰਡਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਪਰੋਸਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਖੁਫੀਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਚਰਸ ਦੀ ਸੁਗੰਧ ਨੂੰ ਸੁੰਘ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਐੱਨਸੀਬੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਜ਼ੋਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰਾਕੇਸ਼ ਗੋਇਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-1 ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਵੀ ਉਕਤ ਢਾਬੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਚਰਸ ਦੀ ਸੁਗੰਧ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਉਹ ਘਬਰਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਨ.ਸੀ.ਬੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਵਧ ਗਿਆ ਸੀ। ਢਾਬੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਜੀਤ ਰਾਮ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਢਾਬੇ ਦੇ ਕਾਊਂਟਰ 'ਤੇ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਢਾਬੇ ਦੇ ਕਾਊਂਟਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਹੇਠਾਂ ਇੱਕ ਬਾਰਦਾਨਾ ਮਿਲਿਆ। ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ- ਇਸ 'ਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਐਨਸੀਬੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੈਗ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ 13 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ। ਚਰਸ ਦਾ. ਚਰਸ ਨੂੰ 6½ ਕਿਲੋ ਦੇ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਰੇਕ ਅਤੇ ਦੋ ਪੈਕੇਟ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 'X' ਅਤੇ 'ਵਾਈ' ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਪੈਕੇਟ ਵਿੱਚੋਂ 25 ਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਦੋ ਨਮੂਨੇ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਪੈਕੇਟ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਨਮੂਨੇ - ਮਾਰਕ 'X' - ਨੂੰ 'X1' ਅਤੇ 'X2' ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੈਕੇਟ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਨਮੂਨੇ - ਮਾਰਕ 'ਵਾਈ' - ਨੂੰ 'ਵਾਈ1' ਅਤੇ 'ਵਾਈ2' ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਚਾਰ ਨਮੂਨਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀਟ ਸੀਲਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪੋਲੀਥੀਨ ਬੈਗ ਵਿੱਚ ਸੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਲਿਫਾਫਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਐਨ.ਸੀ.ਬੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਜੀਤ ਰਾਮ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰਾਂ ਨਾਲ ਕਾਗਜ਼ੀ ਸੀਲਾਂ ਨਾਲ ਸੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਰੇਕ ਨਮੂਨੇ 'ਤੇ ਐਨ.ਸੀ.ਬੀ ਦੀ ਸੀਲ ਨੰਬਰ 6 ਨੂੰ ਚਾਰੇ ਕੋਨਿਆਂ 'ਤੇ ਚਿਪਕਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੈਕੇਟ 'X' ਅਤੇ 'ਵਾਈ' ਵਿੱਚ ਬਲਕ ਚਰਸ ਨੂੰ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਪਾਰਸਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਛੇ ਮੋਹਰਾਂ ਨਾਲ ਸੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੀਲਾਂ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਨਮੂਨਿਆਂ ਅਤੇ ਪਾਰਸਲਾਂ 'ਤੇ ਐਨ.ਸੀ.ਬੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 67 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਚਰਸ ਦੇ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਪੰਚਨਾਮਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ 19.06.2001 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। 'ਐਕਸ1' ਅਤੇ 'ਵਾਈ1' ਦੇ ਦੋ ਨਮੂਨੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਹਯਾਤ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀਂ ਕੈਮੀਕਲ ਐਨਾਲਿਸਟ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਨਮੂਨੇ ਚਰਸ ਦੇ ਸਨ। ਉਕਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਤਹਿਤ ਜੁਰਮ ਲਈ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਚਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

4. ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਢਾਬਾ ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਨੇੜਲੇ ਮੰਦਰ ਵਿਚ ਪੁਜਾਰੀ ਵਜੋਂ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 30.06.2003 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ - ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਇਸਤਗਾਸਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਚਰਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਢਾਬੇ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਚਰਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਕਿਉਂਕਿ ਨਮੂਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-1 ਰਾਕੇਸ਼ ਗੋਇਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਨਮੂਨਾ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-2 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੀਲਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੋਲ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਛੇੜਛਾੜ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਕੇਸ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਅਸੰਭਵ ਸੀ।

5. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ, ਐਨ.ਸੀ.ਬੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 378 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36- ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। .493 ਆਫ਼ 2003। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ 13 ਕਿ.ਗ੍ਰਾ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ, ਜੋ ਕਿ ਢਾਬੇ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਦੇ ਕਬਜੇ ਤੋਂ ਚਰਸ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮਿਤੀ 31.12.2012 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ 15 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 2,00,000/- ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨ ਅਤੇ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਹੋਰ ਕੈਦ ਕੱਟਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

6. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਸ਼ਰਮਾ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਲੇਖੀ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਾਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਐਨ.ਸੀ.ਬੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

7. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸੰਭਾਵੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿੱਚ, ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਬਾਲ ਮੁਕੰਦ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ.1 ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਫ੍ਰਾਂਸਿਸ ਸਟੈਨਲੀ ਬਨਾਮ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਅਫਸਰ, ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਕੰਟਰੋਲ ਬਿਊਰੋ, ਤਿਰੁਵਨੰਤਪੁਰਮ2; ਅਤੇ ਰੰਗਈਆ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ 3. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਘਰ ਢਾਬੇ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਸਿਰਫ 500 ਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਐਮ.ਪੀ.4 ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। . ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ.5 ਦਾ ਰਾਜ. ਵਿਦਵਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਕਾਊਂਟਰ ਦੇ ਕੋਲ ਪਏ ਬਾਰਦਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ/ਚਰਸ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਅਤੇ ਸੁਚੇਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਢਾਬਾ. ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਗੋਪਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਐਮ.ਪੀ.6 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅੰ.7 ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖੋਜ ਨੋਟਿਸ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇ. ਮੋਹਨਨ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ 8 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਟਾਲਣ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

1 (2009) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 161
2 (2006) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 210
3 (2008) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 737
4 (2003) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 159
5 1995 ਸਪਲਾਈ. (4) ੬੫੮
6 (2002) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 595
7 (2004) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 582
8 (2000) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 222

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰਨਾ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ 2,00,000/- ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ 15 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤਕ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਉਮਰ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਢਾਬੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਮੰਦਰ ਦਾ ਪੁਜਾਰੀ ਹੈ।

8. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਐਨਸੀਬੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਾਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਸ੍ਰੀ ਅਮਨ ਲੇਖੀ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਗਲਤ ਹਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਕਦਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਗਲਤ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦਾ ਕੇਸ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ ਰਾਤ ਕਰੀਬ 10:30 ਵਜੇ ਦੀ ਹੈ। ਢਾਬੇ 'ਤੇ ਜੋ ਅਸਲ ਪਿੰਡ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਢਾਬਾ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕਾਊਂਟਰ 'ਤੇ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਚਰਸ ਦਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਮਾਨ ਉਸਦੇ ਸੁਚੇਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚੋਂ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

   - ਆਪਣੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ, ਉਸਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ:
     1. ਸਨਵਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ 9
     2. ਦਾਮੋਦਰਪ੍ਰਸਾਦ ਚੰਦਰਿਕਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ10
     3. ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ 11

9 (1961) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 120

10 (1972) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 107

11 (2015) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 138

- ਆਪਣੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:
    1. ਧਰਮਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ 12
    2. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ 13
- ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੁਚੇਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਚਰਸ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਏ.ਐਸ.ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:
    1. ਮਦਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਬਨਾਮ ਐੱਚ.ਪੀ.14 ਦਾ ਰਾਜ
    2. ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ 15

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ।

9. ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ, ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

10. ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ/ਅਪੀਲੇਟ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬਾਲ ਮੁਕੰਦ1 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਫਰਾਂਸਿਸ ਸਟੈਨਲੀ 2; ਅਤੇ ਰੰਗਾਈਆ 3. ਉਕਤ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਸ੍ਰੀ ਅਮਨ ਲੇਖੀ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਗਲਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ, ਇਹ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ

12 (2010) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 608
13 (2015) 17 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 554
14 (2003) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 465
15 (2015) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 222

ਜੀਤ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਕੰਟਰੋਲ ਬਿਊਰੋ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ [ਆਰ. ਸੁਭਾਸ਼ ਰੈਡੀ, ਜੇ.]

ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਲਤ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਸਨਵਤ ਸਿੰਘ 9 ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਦਾਮੋਦਰਪ੍ਰਸਾਦ ਚੰਦਰਿਕਪ੍ਰਸਾਦ 10 ਅਤੇ ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ 11। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਨੁਪਾਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਸਿਰਫ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਸੰਭਵ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਾਂਚੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ। ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਚੇਤੰਨ ਕਬਜ਼ਾ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ; ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ; ਨਮੂਨੇ ਜਾਂਚ ਲਈ ਭੇਜਣ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਅਸੰਭਵ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਚ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ 16 ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਕੇਵਲ ਨਿੱਜੀ ਖੋਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਕਟ. ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ ਰਾਤ 10:30 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਢਾਬੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਢਾਬੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਹਨ, ਉਹ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨੌਕਰ ਸਨ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਨੇੜਿਓਂ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੱਪੂ ਇਕੱਲਾ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜੋ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਢਾਬੇ ਦਾ ਨੌਕਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਮਾਲਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗਵਾਹ ਬਣਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਸੁਚੇਤ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਿਆਂ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਢਾਬਾ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕੌਸ਼ੱਲਿਆ ਦੇਵੀ ਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।

16 (2005) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 350

ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-4 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਢਾਬੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਕੌਣ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਅਸੰਭਵ ਪਾਇਆ ਕਿ 13 ਕਿ.ਗ੍ਰਾ. ਚਰਸ ਦੀ ਬੋਰੀ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਪਈ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਚਰਸ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗਾ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਨਸੀਬੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਚਰਸ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੋ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀਆਂ ਥੀਓਗ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ - ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਪੀਡਬਲਯੂ-4 ਆਰਪੀ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਪਾਰਟੀ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਰਾਕੇਸ਼ ਗੋਇਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਮਲਾ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਰਵਾਨਾ ਹੋਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-4 ਆਰ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨ; ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-3 ਓ.ਪੀ. ਭੱਟ; ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਰਾਕੇਸ਼ ਗੋਇਲ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਹਯਾਤ ਸਿੰਘ ਇਕਸਾਰ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਹ ਮੋਹਰ ਰੱਖੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਮੂਨੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਹੋਈ ਚਰਸ ਸੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-1 ਰਾਕੇਸ਼ ਗੋਇਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਖੁਦ ਨਮੂਨਾ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-2 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਕੇਂਦਰੀ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮੋਹਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੋਲ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਛੇੜਛਾੜ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 19.06.2001 ਨੂੰ ਜੇ.ਐਮ.ਆਈ.ਸੀ., ਥੀਓਗ ਨੇ ਨਮੂਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਲਕ ਪਾਰਸਲਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਵੀ ਜੋੜ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਨਮੂਨਿਆਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਰਾਕੇਸ਼ ਗੋਇਲ ਜਾਂ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਹਯਾਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੋਈ ਛੇੜਛਾੜ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

11. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਆਉਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਟਾ. ਸਨਵਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 9; ਦਾਮੋਦਰਪ੍ਰਸਾਦ ਚੰਦਰਿਕਪ੍ਰਸਾਦ 10 ਅਤੇ ਵਿਨੇਦ ਕੁਮਾਰ 11 ਵੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਿਨੇਦ ਕੁਮਾਰ 11 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰੇ 17 ਅਤੇ 18 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਜੀਤ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਕੰਟਰੋਲ ਬਿਊਰੋ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ [ਆਰ. ਸੁਭਾਸ਼ ਰੈਡੀ, ਜੇ.]

“17. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ ਕਿ ਕੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਜਾਦੂਨਾਥ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਦੇ ਇੱਕ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ। [(1971) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 577 : 1971 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ (ਸੀ.ਆਰ.ਆਈ) 726] ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਪੰਨਾ 582, ਪੈਰਾ 22)

"22. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਸ਼ਿਓ ਸਵਰੂਪ ਬਨਾਮ ਕਿੰਗ ਸਮਰਾਟ [(1933-34) 61 ਆਈਏ 398 : (1934) 40 ਐਲਡਬਲਯੂ 436 : ਏਆਈਆਰ 1934 ਪੀਸੀ 227 (2)] ਅਤੇ ਨੂਰ ਮੁਹੰਮਦ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ ਸਮਰਾਟ [(1945) 58 ਐਲ.ਡਬਲਿਊ 481 : ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1945 ਪੀ.ਸੀ 151]। ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਸਲ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ: ਸੂਰਜਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਵੇਖੋ [ਏਆਈਆਰ 1952 ਐਸਸੀ 52: 1952 ਸੀਆਰਆਈ ਐਲਜੇ 331] ਅਤੇ ਸਨਵਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ [ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1961 ਐਸ.ਸੀ 715 : (1961) 1 ਸੀ.ਆਰ.ਆਈ ਐਲ.ਜੇ 766]।

ਦਾਮੋਦਰਪ੍ਰਸਾਦ ਚੰਦਰਿਕਾਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ [(1972) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 107 : 1972 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ (ਸੀ.ਆਰ.ਆਈ) 110] , ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਸਹਿਬਰਾਓ ਬੋਬਡੇ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ [(1973) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 793 : 1973 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ (ਸੀ.ਆਰ.ਆਈ) ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 1033], ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੇ. ਗੋਪਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ [(2005) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 291 : 2005 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ (ਸੀ.ਆਰ.ਆਈ) 1237], ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. [(2004) 13 ਐਸਸੀਸੀ 257 : 2005 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 178], ਗਿਰਜਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਪੀ. [(2007) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 625 : (2007) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ (ਸੀ.ਆਰ.ਆਈ) 475] ਅਤੇ ਐੱਸ. ਗਣੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ. ਰਾਮਾ ਰਘੁਰਾਮਨ [(2011) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 83 : (2011) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ (ਸੀ.ਆਰ.ਆਈ) 607]।

18. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਚੰਦਰਪਾ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ [(2007) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 415 : (2007) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ (ਸੀ.ਆਰ.ਆਈ) 325] : (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਪੰਨਾ. 432, ਪੈਰਾ 42) ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਫਲਦਾਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

"42. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਉੱਭਰਦੇ ਹਨ:

(1) ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ, ਮੁੜ-ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(2) ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੀਮਾ, ਪਾਬੰਦੀ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ।

(3) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੀਕਰਨਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, 'ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅਤੇ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨ', 'ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ', 'ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਾਲਾਤ', 'ਵਿਗੜੇ ਸਿੱਟੇ', 'ਚਮਕਦਾਰ ਗਲਤੀਆਂ', ਆਦਿ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ। ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਹਿਚਕਚਾਹਟ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਾਕਾਂਸ਼ਾਂ 'ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਧਣ-ਫੁੱਲਣ' ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਹਨ।

(4) ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦੋਹਰੀ ਧਾਰਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਉਸ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਦੂਸਰਾ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਬਰੀ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਦੀ ਬੇਕਸੂਰ ਹੋਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ, ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(5) ਜੇਕਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋ ਵਾਜਬ ਸਿੱਟੇ ਕੱਢੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ. ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਸੁਚੇਤ ਕਬਜ਼ਾ, ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਢਾਬੇ ਦੇ ਕਾਊਂਟਰ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਢਾਬੇ ਦੇ ਕਾਊਂਟਰ 'ਤੇ ਬਾਰਦਾਨੇ 'ਚ ਚਰਸ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਧੀ ਸੀ

ਚਰਸ ਉੱਤੇ ਸਰੀਰਕ ਨਿਯੰਤਰਣ, ਉਸਨੂੰ ਇਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸੀ। ਮੋਹਨ ਲਾਲ 15 ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਲੇਖੀ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਕਲਪ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਲਚਕਦਾਰ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼। ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਸਕਰਣ ਦੇ ਉਲਟ ਇੱਕ ਸੰਸਕਰਣ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਜ ਲਾਲ ਅਤੇ ਮੰਟੂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸਨੇ ਬ੍ਰਿਜ ਲਾਲ ਜਾਂ ਮੰਟੂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹ ਨੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 313, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਧਾਰਾ 313 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਝੂਠੇ ਜਵਾਬ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਇਹ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡੇ ਜਾਣ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 54 ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਨਾ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

12. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।
13. ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 2,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ 15 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬੋ-ਗਰੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ ਸਾਲ 2001 ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਪੁਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਮਰ ਹੁਣ ਲਗਭਗ 65 ਸਾਲ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, 10 (ਦਸ) ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 31.12.2012 ਨੂੰ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ **ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।**

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ

ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

PALLAV THAKUR ADVOCATE